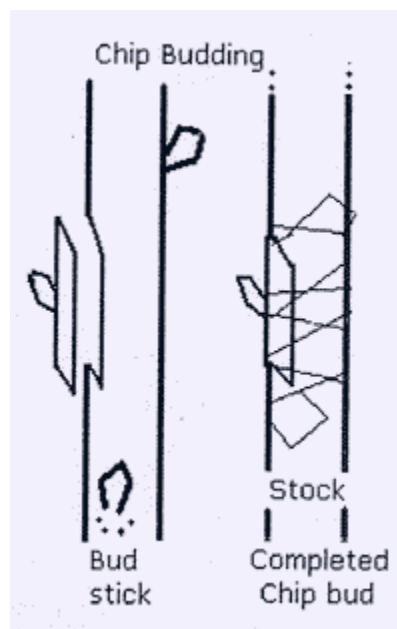

OKULIRANJE U ISEČAK (Chip budding)

Tehnika kalemljenja "na iverčić, izrezak" na našim prostorima svake godine uzima sve više ušesća kao predominantan način kasnoletnjeg kalemljenja, potiskujući klasično okuliranje pod koru T-rezom. Verovatni razlog tome je što se ovaj vid kalemljenja na budni pupoljak primenjuje u uslovima lošeg odvajanja kore podloge od drveta, npr. usled suše koja dovodi do dehidriranja ukorenjenog biljnog materijala. U rasadnicima gde postoje uslovi za navodnjavanje takav slučaj ne može da se desi, pa se najčešće primenjuje okuliranje pupoljkom (okuliranje).

Na Zapadu se 'čipovanje' najčešće primenjuje kada su podloga i plemka iste debljine, pružajući mogućnost kalemljenja u znatno dužem periodu tokom vegetacije (rano u proleće ili leto), i izazivajući manje suženje podloge. Tamo se ovakvo kalemljenje često primenjuje kod ruža, ukrasnog bilja, kod vinove loze u vinogradima (prekalemljivanje) i kod voća, dajući bolje rezultate u primanju kalem-pupoljka i razvoju kalema u odnosu na okuliranje. Moguće je i jesenje okuliranje na razvijenim podlogama u povoljnim klimatima (tople i vlažne jeseni). U pojedinim delovima Kalifornije čipovanje se koristi i kao najprikladniji metod kalemljenja za ekspresnu proizvodnju sadnica oraha i breskve putem tzv. junskog kalemljenja. Naime, u istoj godini kada se sejanci podloga ovih voćaka pojave-oni se okaleme u junu čipovanjem, a u jesen su sadnice spremne za stavljanje u promet. U bivšoj SFRJ čipovanje se redovno primenjivalo u proizvodnji sadnica breskve u Opuzenu, ali i u umerenokontinentalnim zonama (PKB).

Sl. 1. Tehnika izvođenja čipovanja

Tehnika rada je sledeća (Sl. 1.): na delu **podloge** na kome će se izvesti okuliranje (obično na visini 20 cm od površine zemljišta) nožem se pod uglom 10-15⁰ i potiskivanjem sečiva ka središtu podloge napravi rez dužine 2-2,5 cm i dubine ,5-2 mm (1. rez). Zatim se na rastojanju 1,5-2 cm od najvišlje tačke prvog reza izvodi 2. rez: pod uglom 45⁰ pravi se polumesečasti usek do

dubine kada može da se ukloni izrezak napravljen 1. rezom. Na dobro razvijenoj kalem-grančici pravi se štitić koji po obliku odgovara prethodno napravljenom isečku na podlozi: na udaljenosti 6-7 mm ispod pupoljka plemke pod uglom 45° zaseca se plemka do $\frac{1}{4}$ njene debljine, a zatim se na oko 1,5 cm iznad pupoljka vrši zasecanje kore i drveta i nož povlači ka donjem rezu. Ovako napravljen štitić postavlja se u isečak na podlozi zavlačenjem, zajedno sa delom lisne peteljke, a onda se bandažira folijom ili PVC-trakom, vodeći rstrogo ačuna da vrh pupoljka bude slobodan. Odstranjivanje dela podloge iznad spojnog mesta vrši se po buđenju okalemljenog pupoljka (proleće).

mr Dejan Marinković